

Diarienummer
KSN-2017-0051

Kommunfullmäktige

Finansrapport avseende perioden 1 januari – 30 juni 2017

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta

att med godkännande lägga rapporten, **bilaga**, till handlingarna.

Vid avgörandet deltagande

Marlene Burwick (S), Fredrik Ahlstedt (M), Eva Christiernin (S) Caroline Hoffstedt (S), Ulrik Wärnsberg (S), Loa Mothata (S), Linda Eskilsson (MP) Rickard Malmström (MP), Ilona Szatmari Waldau (V), Therez Olsson (M), Rikard Sparby (M), Mohamad Hassan (L), Stefan Hanna (C), Jonas Segersam (KD) Simon Alm (SD)

Uppsala 20 september 2017
Marlene Burwick/Ingela Persson

Ärendet

Finansrapporten utgör dels en redovisning av de finansiella positioner i Uppsala kommuns internbank, dels en avstämning av i vilken utsträckning den finansiella verksamheten bedrivs i enlighet med fastställd policy och tillhörande riktlinjer.

Föredragning

Under första halvåret 2017 har vi sett svagt stigande räntor, såväl korta som långa räntor. Den korta räntan, 3M STIBOR, har stigit från minus 0,60 procent till minus 0,50 procent och den 5-åriga SWAP räntan har stigit med 17 räntepunkter, dvs. 0,17 procentenheter till 0,43 procent. Mer positiva utsikter för tillväxt och inflation inom EU bidrog till stigande långa räntor i slutet av juni. Reporäntan har varit oförändrad under första halvåret.

Internbankens lånevolym uppgick per den 30 juni till 8 286 miljoner kronor (mnkr), vilket är 1 680 mnkr högre än vid årsskiftet. Av ökningen utgör 680 mnkr nyupplåning som avser nyinvesteringar i kommunens dotterbolag och resterande 1 000 mnkr avser lån som Uppsalahem AB refinansierat genom kommunens internbank. Uppsalahems upplåning genom internbanken är således ingen ökning av den samlade låneskulden i kommunkoncernen.

Den genomsnittliga räntan för internbankens lånevolym har fortsatt att sjunka genom att refinansiering av tidigare tagna lån samt nyupplåning skett till lägre räntenivåer än den genomsnittliga räntan. Den genomsnittliga räntan för perioden januari – juni uppgår till 1,01 procent jämfört med 1,14 procent vid årsskiftet.

Riktlinjerna för låneskuldens förfallostruktur är att högst 40 procent, inkluderande garanterade kreditlöften, får förfalla inom kommande 12 månader och att minst 20 procent ska förfalla senare än tre år. Kreditlöftena uppgår till totalt 2 000 mnkr.

Av låneskulden inklusive kreditlöften, förfaller 27 procent inom 12 månader och 34 procent senare än tre år. Låneskuldens genomsnittliga kapitalbindningstid uppgår till 2,73 år, vilket är en ökning från 2,56 år vid årsskiftet. Förändringen är ett resultat av den nyupplåning som genomförts under året med lån på 4- och 5-åriga löptider.

Riktlinjerna för internbankens räntebindning är att den genomsnittliga räntebindningstiden i skuldportföljen, inklusive aktiva derivatkontrakt, ska hållas över 1,5 år men under 4 år. Sedan årsskiftet har internbankens räntebindningstid sjunkit till 1,91 år från 2,12 år. Minskningen förklaras av att Uppsalahem refinansierat lån på 1 000 mnkr till rörlig ränta genom kommunens internbank, men behållit den egna räntesäkringen. Räntebindningstiden för kommunen sjunker därmed, med en mindre förändring för kommunkoncernen.

De kommunala bolagens upplåning genom internbanken per den 30 juni 2017, exklusive koncernkontot, uppgår till 9 275 mnkr, en nettoökning, inkluderat amortering, med 1 633 mnkr. Totalt 47 mnkr har amorterats under perioden. Den genomsnittliga utlåningsräntan från internbanken har fortsatt att sjunka och var för perioden januari – juni 1,63 procent. I denna ränta ingår internbankens affärsmässiga påslag när externa lån vidareutlånas till bolagen. Internbankens nettoutlåning till bolagen genom koncernkontot uppgår till 88 mnkr. Den utlåningen har minskat genom att bolagen upptagit nya lån och därmed minskat ner koncernkontokrediterna.

Kommunens placeringar görs i den av kommunen startade pensionsstiftelsen för att avkastningen på det placerade kapitalet ska matchas mot framtida pensionskostnader. I april gjordes en insättning om 219 mnkr till stiftelsen. Totalt insatt kapital uppgår nu till 528 mnkr. Avkastningen för perioden januari - juni uppgick till 3,37 procent och marknadsvärdet 30 juni uppgick till 570,0 mnkr.

Elterminer är kontrakt på priser för framtida leveranser av elenergi till Uppsala kommun och del av de helägda bolagen. Riktlinjerna för elhandel finns i elhandelsstrategin där elterminer succesivt ska handlas enligt en i förväg bestämd trappa. Vid leveransperiod ska all handel vara genomförd.

Elkostnaden för 2017 bedöms hamna på 27 öre per kWh vilket är 2 öre per kWh lägre än för 2016. De elterminer som prissäkrats för år 2018 och senare visar på att elkostnaderna kan förväntas fortsätta att sjunka.

Ekonomiska konsekvenser

Sjunkande räntor betyder lägre kostnader för finansiering av kommunkoncernens investeringar och befintliga anläggningar. Marknadsräntorna har varit lägre än skuldportföljens genomsnittliga ränta under en längre tid vilket gett stegvis sjunkande

räntekostnader. Förändringen sker stegvis genom att gamla lån ersätt med nya till en lägre ränta vid lika ränte- och kapitalbindningstid.

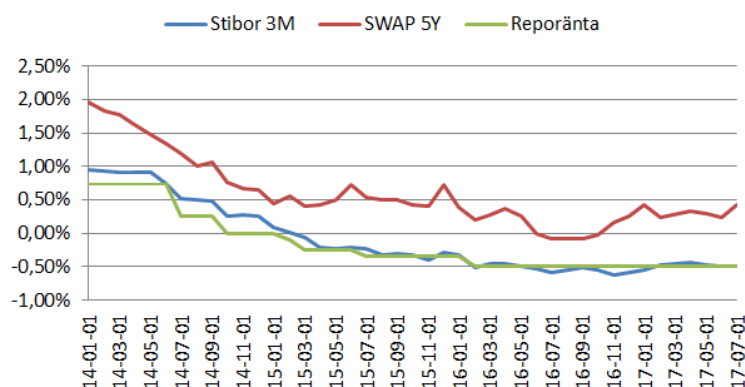
För internbankens aktuella låneskuld ger en halv procentenhets lägre ränta en lägre räntekostnad om 41 mnkr på årsbasis. Omvänt, i en stigande räntemiljö, ger en halv procentenhets högre ränta en högre räntekostnad om 41 mnkr på årsbasis.

Reporäntebanan, riksbankens prognos för reporäntan, avspeglar att höjningar av reporäntan förväntas inledas i början av 2018, medan marknaden tror att det kan ske något tidigare. Högre räntenivåer kommer påverka de finansiella kostnaderna negativt vid nyupplåning och refinansiering av befintliga lån.

FINANSRAPPORT JUNI 2017

Marknaden

Vid årsskiftet var Stibor 3M -0,59 % och sedan föregående månad har Stibor 3M varit oförändrad på -0,50 %. Den 5 åriga SWAP räntan var vid årsskiftet 0,26 och har från föregående månad rört sig uppåt från 0,23 % till 0,43 %. Reporäntan är oförändrad på 0,50%. Reporäntebanan avspeglar att höjningar av reporäntan förväntas inledas i mitten av 2018.

Kommunkoncernen

Koncernens externa upplåning uppgick till 15 203 mnkr per 30 juni. Den externa upplåningen är fördelad på Uppsala kommun, 8 286 mnkr, Uppsalahem AB, 6 117 mnkr samt Uppsala kommun Skolfastigheter AB, 800 mnkr.

Sammanfattning Uppsala kommuns internbank

Internbankens externa upplåning uppgick till 8 286 mnkr 30 juni, en ökning med 600 mnkr jämfört med föregående månad. Under juni upplånades totalt 800 mnkr, varav 500 mnkr genom en obligation med 5 års löptid, och 300 mnkr genom ett 3 månaders certifikat. Av upplåningen utgjorde 600 mnkr ökad vidareutlåning till bolagen och resterande 200 mnkr avsåg refinansiering av låneförfall. Genomsnittsräntan hittills i år uppgår till 1,01 %.

Uppföljning av policy och riktlinjer

	Not	17-06-30	16-12-31	Limiter och riktlinjer 2017	Inom limit
Extern upplåning (mnkr)	1	8 286	6 606	-	
Snittränta 2017 (%)	1	1,01	1,14	-	
Kapitalbindningstid (år)	2	2,73	2,56	Minst 1,5 år	JA
Kapitalförfall inom 1 år (%)	2	27	23	Max 40 % inom 1 år	JA
Kapitalförfall över 3 år (%)	2	34	29	Minst 20 % över 3 år	JA
Räntebindningstid (år)	3	1,91	2,12	Tillåtet intervall 1,5 - 4 år	JA
Derivat som andel av skuld (%)	4	20,4	16,2	Max 100 %	JA
Betalningsberedskap (mnkr)	5	2 750	2 448	3 mån nettoutbet. 900 mnkr	JA
Upplåning Uppsalahem	6	6 469	6 100	-	
Upplåning övriga kommunala bolag	7	9 075	8 442	Inom fastställda limiter	JA
Valutarisk (kr)	8	0	0	Max 200 000 kr i valutarisk	JA
Borgensåtaganden (mnkr)	9	1 186	1 186	Enligt borgensprinciper	JA
Pensionsstiftelsen (mnkr)	10	570	338	Enligt placeringspolicy	JA
Elhandel (Budget pris 2017 öre/kWh)	11	27,1	27	Enligt fastställd elhandelsstrategi	JA

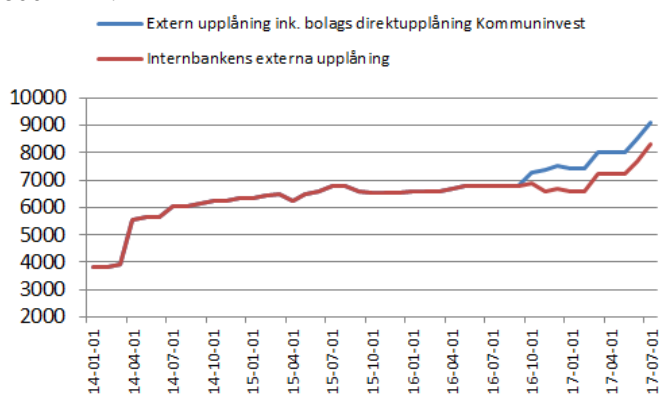
NOTER FINANSRAPPORT

1. Extern upplåning och Snittränta

Internbanken externa upplåning sker genom kommuncertifikat(ram 5 000) för löptider under ett år, obligationer(ram 8 000) för löptider längre än ett år samt genom Kommuninvest för varierade löptider. Per rapportdatum uppgick internbankens externa upplåning uppgick till 8 286 mnkr. Den genomsnittliga räntan för 2017 uppgick till 1,01 %. Koncernkontots saldo uppgick per rapportdatum till 750 mnkr, en ökning med 131 mnkr från föregående månad. In- och utlåningsränta på koncernkontot är 0 %.

Upplåningsform	17-06-30	16-12-31	Förändring
Certifikatslån	500	400	100
Obligationslån	4 550	3 350	1200
Lån Kommuninvest	3 236	2 856	380
Summa extern upplåning mnkr	8 286	6 606	1 680
Snittränta %	1,01	1,14	-0,13

De kommunala bolagen har möjlighet att i eget namn direktupplåna genom Kommuninvest. För närvarande har endast UK Skolfastigheter direktupplåning genom Kommuninvest. Lånebeloppet uppgår till 800 mnkr.

2. Kapitalbindningstid, Kapitalförfall inom 1 år och Kapitalförfall över 3 år

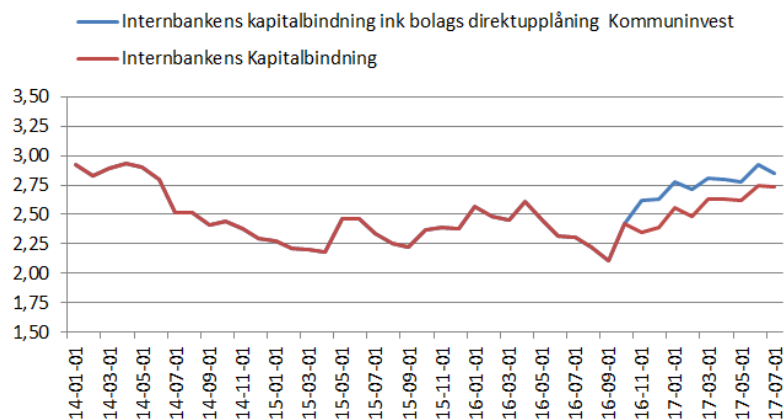
För att begränsa finansieringsrisken får inte mer än 40 procent av lånevolymen, inklusive garanterade kreditlöften, förfalla inom de närmaste 12 månaderna och minst 20 procent ska förfalla senare än 3 år.

Per rapportdatum hade 27 % av internbankens utestående låneskuld, inkluderade beviljade kontokrediter, förfall inom 12 månader och 34 % förfall senare än 3 år.

Förfall	Låneförfall	Andel	Låne- och kontokreditsförfall*	Andel
Inom 12 mån	2 256	27%	2 756	27%
1-3 år	2 580	31%	4 080	40%
Över 3 år	3 450	42%	3 450	34%
Summa mnkr	8 286		10 286	

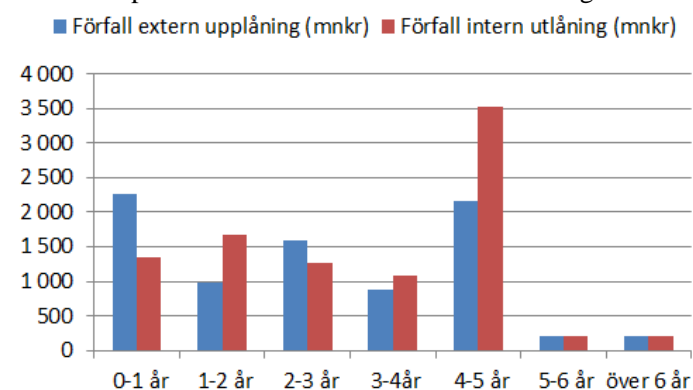
* I kontokreditsförfallen ingår den avtalade koncernkontokrediterna om 1 500 mnkr. Krediterna kommer att förlängas i samband med det förnyade avtalet om banktjänster, varpå den återigen kommer att löpa under avtalsperioden.

Den genomsnittliga kapitalbindningen för internbankens externa upplåning uppgick till 2,73 år. Inkluderas bolagens direktupplåning genom Kommuninvest uppgick den till 2,85 år.

För möta eventuella svårigheter att uppta lån över tid ska låneskulden ha en spridd förfallostruktur.

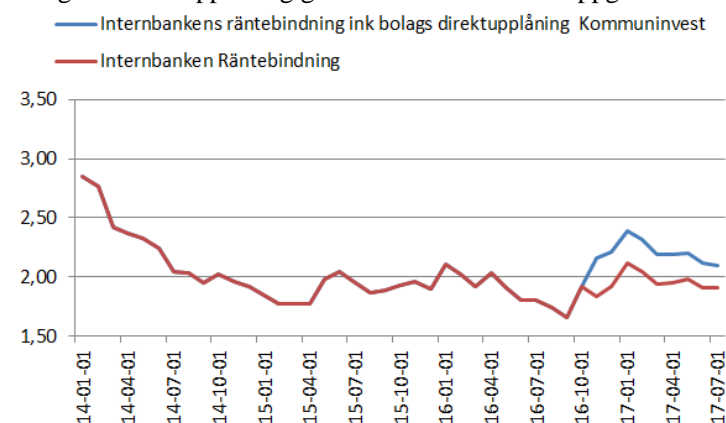
De blåa staplarna nedan visar förfallostrukturen för internbankens externa upplåning, totalt 8 286 mnkr och de röda staplarna visar internbankens reversutlåning till de kommunala bolagen, totalt 9 275 mnkr.

3. Räntebindningstid

Den genomsnittliga löptiden på räntebindningen i skuldportföljen, inklusive samtliga aktiva derivatkontrakt, ska vid varje tidpunkt överstiga 1,5 år och får maximalt vara 4,0 år.

Per rapportdatum uppgick räntebindningen för internbankens externa upplåning till 1,91 år. Inkluderas bolagens direktupplåning genom Kommuninvest uppgick den till 2,10 år.

4. Derivat som andel av skuld

Derivat får användas i samband med upplåning under förutsättning att kapitalbindningen, räntebindningsdagar samt räntebas på den underliggande finansieringen överensstämmer med räntederivatet.

Nedan visas internbankens aktuella utnyttjande av ränteswappar. Per rapportdatum uppgick den nominella derivatexponeringen till 18,9 % av externa upplåningen fördelat på 4 motparter.

Motpart räntederivat	17-06-30	16-12-31
Nordea	570	570
Swedbank	750	250
Handelsbanken	150	150
Danske bank	100	100
Summa mnkr:	1 570	1 070
Extern upplåning	8 286	6 606
Derivat som andel av skuld	18,9%	16,2%

5. Betalningsberedskap

För att säkerställa en tillfredställande likviditetsreserv ska finansfunktionen säkerställa att likvida medel som motsvarar tre månaders nettoutflöde finns att tillgå. I tillgängliga likvida medel ingår kassa och bank, beviljade kontokrediter samt finansiella tillgångar som kan omsättas inom tre bankdagar.

Kreditramarna består av kontokrediter från 4 affärsbanker, sammanlagt 2 000mnkr. Uppsala kommuns nettoutbetalningar per månad varierar mellan 0 och 300 mnkr. Per rapportdatum fanns 2 750 mnkr att tillgå.

Betalningsberedskap	2017-06-30	2016-12-31	Förändring
Likvida medel(kassa bank)	750	448	302
Bekräftade kontokrediter	2 000	2 000	0
Utnyttjade kontokrediter	0	0	0
Summa mnkr	2 750	2 448	302

Därutöver finns ett certifikatsprogram om sammanlagt 5 000 mnkr varav 500 mnkr är utnyttjat. Vid normala marknadsförhållanden kan certifikat emitteras och likvid erhållas inom 2 dagar. Det finns också ett europeiskt certifikatsprogram om 150 miljoner USD som för närvarande inte är aktiverat.

6. Uppsalahems upplåning och snittränta

Uppsalahem AB har egen internbank och finansierar sig direkt på penningmarknaden. Ett arbete kring samgående av internbankerna pågår och under februari vidareutlånades ett första lån om 500 mnkr till Uppsalahem från kommunens internbank och under juni ett andra lån om 500mnkr. Bolagets nettoupplåning, dvs. upplåning, placering och saldo på koncernkonto, var 6 470 mnkr 30 juni. Den momentana genomsnittsräntan var 1,64 procent samma dag och genomsnittlig räntebindningstid 2,54 år.

7. Upplåning kommunala bolagen

Kommunen och de kommunala bolagens likvida medel och betalningsflöden skall samordnas i ett gemensamt koncernkontosystem. Kommunstyrelsen fastställer varje år de limiter och villkor som ska gälla för de kommunala bolagens användande av koncernkontot samt de limiter och villkor (räntepåslag eller borgensavgift) för utlåning till respektive kommunalt bolag på marknadsmässiga villkor.

Bolagens upplåning sker huvudsakligen genom reversutlåning från Internbanken. För att möta de variationer som respektive bolag har i sina månatliga betalningar kan checkkrediter via koncernkontosystemet tillfälligt utnyttjas. Bolagen har även möjlighet att i eget namn låna från Kommuninvest med en kommunal borgen som stöd. I de fall bolagen lånar i eget namn tas det ut en borgensavgift istället för ett räntepåslag. Bolagens upplåning sker inom de beviljade limiter och till de villkor om räntetillägg och borgensavgifter som kommunstyrelsen beslutat.

Per rapportdatum uppgick bolagens upplåning (förutom Uppsalahem som särredovisas i not 6), exklusive saldo på koncernkontot till 9 075 mnkr varav internbankens utlåning utgjorde 8 275 mnkr. Interbankens nettoutlåning till bolagen genom koncernkontot uppgick till 87 mnkr.

Kommunalt bolag	Snittränta 17-06-30	Lån 17-06-30	Lån 16-12-31	Förändring
Uppsala kommun Skolfastigheter AB *	1,81%	4 086	3 816	270
Uppsala Stadshus AB	1,36%	1 495	1 395	100
Uppsala Vatten och Avfall AB	1,54%	1 479	1 379	100
Uppsala kommuns Fastighets AB	1,86%	570	520	50
AB Uppsala kommun industrihus	1,70%	370	290	80
UK Sport- och Rekreativfastigheter AB	1,80%	485	438	47
Fyrishov AB	1,55%	305	305	0
UK Förvaltningsfastigheter AB	2,01%	137	151	-14
Uppsala Parkering AB	1,20%	130	130	0
Uppsala Konsert & Kongress AB	2,93%	18	18	0
Summa mnkr		9 075	8 442	633

* Av UK Skolfastigheter AB lån har 800 mnkr lånats i eget namn genom Kommuninvest och resterande del lånats av kommunens internbank.

8. Valutarisk

Betalningsflöden i utländsk valuta skall kurssäkras om till ett motvärde om mer än 200 000 svenska kronor.

För att uppnå ett stabilt och förutsägbart elpris köps elterminer. Elterminerna handlas i EURO och varje affär valutasäkras därför till kronor. Per rapportdatum fanns inga osäkrade valutaflöden.

9. Borgensåtaganden

Kommunfullmäktige ska minst en gång varje mandatperiod besluta om principer för kommunens borgensåtaganden.

Kommunledningskontoret ska rapportera halvårsvis till kommunstyrelsens arbetsutskott. I december var borgensåtagandena 1 186 mnkr varav 800 mnkr för den borgen kommunen ställt för ett kommunalt bolags upplåning i eget namn hos Kommuninvest AB, samt 315 mnkr för en 25-årig borgen för innebandy- och friidrottsarena.

Borgensåtaganden		16-12-31
Förlustansvar för småhus	2	2
Externa föreningar och företag	379	379
Pensionsförpliktelser	5	5
Kommunala bolag	800	800
Summa mnkr	1186	1186

10. Pensionsstiftelsen

Sedan 2014-06 förvaltas finansiella placeringar om 309 mnkr för framtida pensionsutbetalningar genom Uppsala läns pensionsstiftelse. 2017-04 gjordes ytterligare en insättning till pensionsstiftelsen om 219 mnkr. Finansiella placeringar får ske i aktier, aktiefonder, obligationer, räntefonder och blandfonder samt i alternativa investeringar.

Värdeförändringen hittills i år är 3,37 % och avkastningen för juni var minus 0,76 %. Per rapportdatum uppgick marknadsvärdet till 570,0 mnkr och allokering för respektive tillgångsslag var inom policy.

11. Elhandel

Priset på elenergi ska vara stabilt och förutsägbart. Aktuell innehav av elterminer och hur de fördelar sig i relation till fastställd elhandelsstrategi ska rapporteras till kommunstyrelsens arbetsutskott kvartalsvis.

Inköp av elterminer sker successivt enligt fastställd elhandelsstrategi. Inköpen sker i EURO vilket medför att elterminerna valutasäkras till SEK i samband med affären. Priset på elenergi varierar mycket över tid. Genom att tillämpa fastställd elhandelsstrategi blir elpriset trögrörligt och därmed förutsägbart såväl vid en prisuppgång som vid en prisnedgång på elmarknaden. Säkrat elpris per rapportdatum för 2017 är 27,1 öre/kWh och förväntas fortsätta sjunka då det lägre marknadspriset börjar slå igenom i portföljen.

År	Budget pris öre / kWh	Andel säkrat enligt norm (%)
2017	27,1	100
2018	25,3	100
2019	22,9	100
2020	24,3	100

I enlighet med avvikelsemandatet har totalt 6 MW i årskontrakt inhandlats för att långsiktigt tillgodogöra det låga elpriset. Kontrakten är fördelade på år 2018, 1MW, 2019 1MW, 2020 2 MW samt 2021 2MW.